

EMMANOYHA AMARΓΙΑΝΑΚΗΣ

Πρόεδρος του **IdEF** που συμπράττει με τα Δημόσια Γαλλικά Πανεπιστήμια της ΣΟΡΒΟΝΝΗΣ (**Paris 13** Εκαι **Paris 1 Panthéon-Sorbonne-Cavej**) idef@orionidef.gr | www.idef.gr

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Εξεδόθησαν σήμερα 4/12/08 δύο νέες αποφάσεις από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ) οι οποίες σε συνδυασμό με την απόφαση C-274/05 του ΔΕΚ επιλύουν με απόλυτη σαφήνεια το θέμα των «πτυχίων» που απονέμουν ομοταγή και αναγνωρισμένα Πανεπιστήμια της Ε.Ε. που συνεργάζονται με Κολλέγια στην Ελλάδα.

Α) Σύμφωνα με την σκέψη 3 της C-84/07 Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας

«Αντικείμενο και των τριών αυτών υποθέσεων είναι το ζήτημα κατά πόσον η Ελληνική Δημοκρατία υποχρεούται, δυνάμει των οδηγιών 92/51 και 89/48/ΕΟΚ[...]να αναγνωρίζει τα διπλώματα που έχουν απονεμηθεί από τις αρχές άλλου κράτους μέλους κατόπιν σπουδών που έχουν πραγματοποιηθεί εντός του εδάφους της.»

Κατά την Ελληνική Δημοκρατία (σκέψεις 24,26)

*Τα διπλώματα που χορηγούνται κατόπιν εκπαίδευσης που έχει πραγματοποιηθεί σε εργαστήριο ελευθέρων σπουδών στην Ελλάδα δεν αποτελούν διπλώματα κατά την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο α', της οδηγίας 92/51 και ότι επομένως, **μη αναγνωρίζοντας τα διπλώματα αυτά, δεν παραβιάζει το άρθρο 3 της οδηγίας αυτής.***

*Με τα άρθρα 149 ΕΚ και 150 ΕΚ, τόσο το περιεχόμενο της διδασκαλίας και η οργάνωση του εκπαιδευτικού συστήματος όσο και το περιεχόμενο και η οργάνωση της επαγγελματικής εκπαίδευσης εμπίπτουν αποκλειστικά στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Κατά συνέπεια, η εκπαίδευση που παρέχεται στο έδαφος ενός κράτους μέλους διέπεται από το εσωτερικό δίκαιο του κράτους αυτού, το οποίο είναι ελεύθερο να καθορίζει, ειδικότερα, τη νομική μορφή των ανώτερων ή ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, καθώς και το περιεχόμενο και το επίπεδο των ανώτερων ή ανώτατων σπουδών που πραγματοποιούνται στα δημόσια ή ιδιωτικά ιδρύματα στο έδαφός του. **Η τυχόν υποχρέωση** του κράτους μέλους να αναγνωρίζει ορισμένες σπουδές που έχουν πραγματοποιηθεί στο έδαφός του ως ανώτερη ή ανώτατη εκπαίδευση, μολονότι δεν αποτελούν, κατά το εθνικό δίκαιο, τέτοια εκπαίδευση, θα*

αντέβαινε στην κατανομή των αρμοδιοτήτων που απορρέει από τα άρθρα 149 ΕΚ και 150 ΕΚ.

Κατά το δικαστήριο (σκέψεις 27,37 και 43)

Το κράτος μέλος υποδοχής **υποχρεούται να αναγνωρίζει**, υπό την επιφύλαξη της δυνατότητάς του να επιβάλλει αντισταθμιστικά μέτρα, τα διπλώματα που έχουν χορηγηθεί από τις αρχές άλλου κράτους μέλους και πιστοποιούν σπουδές που έχουν πραγματοποιηθεί, εν όλω ή εν μέρει, στο κράτος μέλος υποδοχής και οι οποίες, κατά τη νομοθεσία αυτού του κράτους μέλους, δεν αναγνωρίζονται ως σπουδές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Τα κράτη μέλη **δεν μπορούν να θέτουν ως προϋπόθεση** της εξέτασης των αιτήσεων αναγνώρισης την αποστολή απάντησης από τις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών μελών και να απαλλάσσονται έτσι από την υποχρέωση που τους επιβάλλει το άρθρο 12, παράγραφος 2, της οδηγίας 92/51 να εξετάζουν τις αιτήσεις αυτές το συντομότερο δυνατό και να εκδίδουν, κατόπιν της εξέτασης αυτής, αιτιολογημένη απόφαση το αργότερο μέσα σε τέσσερις μήνες από την υποβολή του πλήρους φακέλου.

Η έννοια του «κύκλου μεταδευτεροβάθμιων σπουδών» διαφέρει από την έννοια της «πρακτικής άσκησης» και ότι συνεπώς οι περίοδοι πρακτικής άσκησης δεν μπορούν να συνυπολογίζονται στη διάρκεια των μεταδευτεροβάθμιων σπουδών

Το δικαστήριο εξέδωσε την ακόλουθη απόφαση:

1) Η Ελληνική Δημοκρατία,

- **μη αναγνωρίζοντας τα διπλώματα οπτικού που χορηγούν οι αρμόδιες ιταλικές αρχές κατόπιν εκπαίδευσης που παρέχεται στο πλαίσιο συμφωνίας βάσει της οποίας η εκπαίδευση που παρέχεται στην Ελλάδα από ιδιωτικό φορέα αναγνωρίζεται από τις εν λόγω αρχές,**
- **θέτοντας ως προϋπόθεση της εξέτασης των αιτήσεων αναγνώρισης των ιταλικών διπλωμάτων οπτικού την αποστολή από τις ιταλικές αρχές απάντησης σε πέντε ερωτήματα που τους έχουν υποβάλει οι ελληνικές αρχές και**
- **μη παρέχοντας δυνατότητα επιλογής μεταξύ πρακτικής άσκησης προσαρμογής και δοκιμασίας επάρκειας σε όσους υπέβαλαν αιτήσεις αναγνώρισης ιταλικών διπλωμάτων οπτικού πριν από την έναρξη ισχύος του νόμου 2916/2001, ο οποίος αφορά τη διάρθρωση της ανώτατης εκπαίδευσης και τη ρύθμιση θεμάτων του τεχνολογικού τομέα αυτής,**

παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τα άρθρα 3, 4, παράγραφος 1, στοιχείο β', τρίτο εδάφιο, και 12 της οδηγίας 92/51/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 1992, σχετικά με ένα δεύτερο γενικό σύστημα

αναγνώρισης της επαγγελματικής εκπαίδευσης, το οποίο συμπληρώνει την οδηγία 89/48/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2001/19/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2001.

2) Καταδικάζει την Ελληνική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.

Β. Σύμφωνα με τις σκέψεις 11 και 12 της απόφασης C-151/07 οι οποίες αναφέρονται στην Εθνική Νομοθεσία

Στην Ελληνική Δημοκρατία η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται, σύμφωνα με το άρθρο 16 του Συντάγματός της, αποκλειστικά από ιδρύματα που αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

Σύμφωνα με το Συμβούλιο της Επικρατείας, από τη διάταξη αυτή δεν συνάγεται εντούτοις ότι επιβάλλεται η παροχή της παιδείας αποκλειστικώς από το κράτος. Το Σύνταγμα δεν κατοχυρώνει μεν ατομικό δικαίωμα των ιδιωτών να ιδρύουν επαγγελματικά εκπαιδευτήρια, αλλά ούτε τους απαγορεύει την ίδρυση τέτοιων εκπαιδευτηρίων. Η ρύθμιση, επομένως, του ζητήματος της ίδρυσης εκπαιδευτηρίων της κατηγορίας αυτής από ιδιώτες έχει ανατεθεί, με το Σύνταγμα, στον κοινό νομοθέτη, ο οποίος έχει την ευχέρεια να επιτρέπει ή να απαγορεύει την ίδρυση και λειτουργία τους.

Κατα το ΔΕΚ (σκέψεις 31 και 33)

Από τη νομολογία προκύπτει επίσης ότι η ερμηνεία αυτή δεν θέτει υπό αμφισβήτηση την αρμοδιότητα της Ελληνικής Δημοκρατίας όσον αφορά το περιεχόμενο της διδασκαλίας και την οργάνωση του εκπαιδευτικού συστήματος, αφού το επίμαχο δίπλωμα δεν εντάσσεται, από την άποψη της οδηγίας 89/48, στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, αλλά στο εκπαιδευτικό σύστημα του κράτους μέλους από το οποίο εξαρτάται η αρμόδια αρχή που έχει χορηγήσει το δίπλωμα αυτό. Κατά συνέπεια, στην τελευταία αυτή αρχή εναπόκειται να διασφαλίζει την ποιότητα της σχετικής εκπαίδευσης (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση της 23ης Οκτωβρίου 2008, Επιτροπή κατά Ελλάδα, σκέψεις 36 και 40).

Δεδομένου ότι οι σχετικές διατάξεις της οδηγίας 92/51 ταυτίζονται κατ' ουσία με τις διατάξεις της οδηγίας 89/48 και δεδομένου ότι, σύμφωνα με την πέμπτη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 92/51, το συμπληρωματικό σύστημα που θεσπίζει η οδηγία αυτή βασίζεται ρητώς στις ίδιες αρχές και περιλαμβάνει, τηρουμένων των αναλογιών, τους ίδιους κανόνες με το αρχικό γενικό σύστημα που θεσπίστηκε με την οδηγία 89/48, η ίδια συλλογιστική πρέπει να γίνει δεκτή και για την οδηγία 92/51.

Και το Δικαστήριο αποφάσισε

Τα άρθρα 1, στοιχείο α', 3 και 4 της οδηγίας 92/51/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 1992, σχετικά με ένα δεύτερο γενικό σύστημα

αναγνώρισης της επαγγελματικής εκπαίδευσης, το οποίο συμπληρώνει την οδηγία 89/48/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2001/19/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2001, έχουν την έννοια ότι οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους υποδοχής υποχρεούνται, κατά το άρθρο 3 της εν λόγω οδηγίας, να αναγνωρίζουν, με την επιφύλαξη του άρθρου 4 της ίδιας αυτής οδηγίας, το δίπλωμα που έχει χορηγηθεί από αρμόδια αρχή άλλου κράτους μέλους και πιστοποιεί την ολοκλήρωση σπουδών που έχουν πραγματοποιηθεί, εν όλω ή εν μέρει, σε φορέα εγκατεστημένο στο κράτος μέλος υποδοχής ο οποίος, δυνάμει της νομοθεσίας του τελευταίου αυτού κράτους μέλους, δεν αναγνωρίζεται ως εκπαιδευτικό ίδρυμα.

Δύο ερωτήματα (από τα πολλά):

- **Πως θα αναγνωριστούν τα διπλώματα τα οποία απονέμονται από ομοταγή και αναγνωρισμένα Πανεπιστημια της Ε.Ε. που συμπράττουν νομίμως με τα μέχρι σήμερα λειτουργούντα Εργαστήρια Ελευθέρων Σπουδών. Με απλά λόγια, όσοι τίτλοι σπουδών έχουν χορηγηθεί από το 1991 μέχρι σήμερα θα αναγνωριστούν αυτόματα με πρωτοβουλία της αρμόδιας αρχής ΣΑΕΙΤΤΕ ή θα πρέπει να επανυποβάλλουν αιτήσεις οι ενδιαφερόμενοι και πότε;**
- **Χρήζει τροποποίησης ο πρόσφατος νόμος περί Κολλεγίων 3696/08 καθόσον στην πραγματικότητα θέτει περιορισμούς σε ήδη νομίμως λειτουργούσες συμπράξεις όπως προκύπτει από τις 3 τελευταίες αποφάσεις του ΔΕΚ;**

Και μία παρατήρηση:

Το γεγονός ότι οι αποφάσεις βγήκαν επί ημερών κ. Στυλιανίδη δεν συνεπάγεται ότι ο Υπουργός πρέπει να «άρει» τις ευθύνες των καταδικαστικών αποφάσεων, διότι όλοι οι Υπουργοί παιδείας από το 1991 και εντεύθεν είτε δεν ενσωμάτωσαν την οδηγία 89/48/ΕΟΚ, είτε δεν την εφήρμοζαν ορθώς, είτε ανέμεναν τις αποφάσεις του ΔΕΚ για να την εφαρμόσουν.